

Avaleht>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Hüvitamine>**Kahju sissenõudmine kuriteo toimepanijalt**
Kahju sissenõudmine kuriteo toimepanijalt

Bulgaaria

Kuidas nõuda kohtumenetluse (kriminaalmenetluse) käigus kuriteo toimepanijalt kahju sisse või nõuda temalt muud moodi hüvitamist/heaostamist ning kellele tuleks selline nõue adresseerida?

Bulgaaria Vabariigi kriminaalmenetluse seadustikus (*Nakazatelno-procesualen kodeks*) sätestatakse menetlus, mille alusel kuriteoohvrid saavad nõuda kahju hüvitamist kriminaalmenetluse käigus. Kui ohver ei nõua hüvitist kriminaalmenetluses või usub, et määratud hüvitis ei kata kantud kahju täielikult, on tal õigus esitada kahju hüvitamise hagi võlaõigusseaduse (*Zakon za zadalzheniata i dogovorite*) alusel tsiviilkohtule, kes uurib juhtumit tsiviilmenetluseseadustiku (*Grazhdanski procesionalen kodeks*) alusel.

Millises kriminaalmenetluse etapis peaksin ma oma nõude esitama?

Ohvri kahju hüvitamist puudutav tsiviilhagi tuleb esitada esimese astme kohtule enne eelistungi algust. Kohus saadab eelistungi toimumise kohta teate. Ohver või tema pärijad saavad seitsme päeva jooksul alates teate saamisest esitada avalduse tsiviilhagi või erasüüdistuse lisamiseks, samas kui juriidilised isikud saavad seda teha tsiviilhagejana.

Mida võin ma oma nõudes taotleda ja kuidas nõue vormistada (kas tuleb märkida kogusumma ja/või täpsustada konkreetne kahju, saamata jäänud tulud ja intressid)?

Tsiviilhagi saab esitada ohver või tema juriidiline esindaja. Avalduse saab esitada suuliselt või kirjalikult. Tsiviilhagi peab sisaldama järgmist: hageja ees- ja perekonnanimi ning selle isiku ees- ja perekonnanimi, kelle vastu hagi esitatakse; kriminaalasi, millega seoses tsiviilhagi esitatakse; kuritegu, mis põhjustas kahju; ning kahju olemus ja nõutava hüvitise suurus. Tsiviilhagi saab kohtumenetluses esitada kostja vastu ja kõigi muude isikute vastu, kes kannavad õigusrikkumise tagajärjel põhjustatud kahju eest tsiviilvastutust.

Kas selliste nõuete esitamiseks on olemas erivormid?

Ei ole.

Millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Tõendid tuleb esitada kohtumenetluse käigus. Tsiviilhagejal on õigus osaleda kohtumenetluses, nõuda tsiviilnõude tagamiseks kaitsemeetmete võtmist, vaadata läbi kohtuasja materjali ja saada vajalikke väljavõtteid, esitada tõendeid, esitada taotlusi, märkusi, vastuväiteid ja vaidlustada kohtu otsuseid, millega rikutakse hageja õigusi ja õigustatud huve.

Kas mul tuleb nõude esitamise korral tasuda kohtu- või muud kulud?

Ohver ei pea maksma kohtulõive ega muid oma tsiviilnõudega seotud tasusid.

Kas mul on võimalik saada enne kohtumenetlust ja/või selle ajal õigusabi? Kas mul on võimalik saada õigusabi ka juhul, kui ma ei ela riigis, kus kohtumenetlus toimub?

Ohver või tsiviilhageja võib kasutada juristi. Kui ohver/tsiviilhageja esitab tõendid selle kohta, et tal ei ole võimalik juristi palgata, kuid soovib seda teha ning see on õigusemõistmise huvides, määrab esimese astme kohus juristi.

Millisel juhul võib kriminaalkohus minu nõude kuriteo toimepanija vastu tagasi lükata või selle üle otsustamisest keelduda?

Esimese astme kohus lahendab tsiviilhagi otsusega, mis tehakse teatavaks eelistungil. Kui kohus keeldub nõude lahendamisest, peab ta seda põhjendama. Keeldumine ei kuulu edasikaebamisele.

Kas ma saan sellise otsuse edasi kaevata või kas mul on muid võimalusi nõuda kahju hüvitamist/heaostamist?

Kriminaalkohtu otsus tsiviilhagi lahendamisest keeldumise kohta ei kuulu edasikaebamisele. Ohvril on õigus esitada kahjude kohta hagi tsiviilkohtule, kus juhtumi menetlemine toimub vastavalt tsiviilmenetluseseadustikule. Kui kriminaalmenetlus veel kestab, peatatakse tsiviilnõude menetlemine tsiviilkohtus seniks, kuni kriminaalmenetlus on lõppenud.

Juhul kui kohus mõistab mulle välja kahjuhüvitise, siis kuidas saan ma tagada, et kohtuotsus pööratakse kuriteo toimepanija vastu täitmisele, ja millist abi võin ma selle tagamiseks saada?

Kui kuriteo toime pannud isik on süüdi mõistetud, saab ohver esitada kohtule taotluse täitemääruse väljaandmiseks. Täitemääruse alusel saab ohver kohtu määratud hüvitise kättesaamiseks pöörduda kohtutäituri poole.

Viimati uuendatud: 25/07/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.